

Lítil er barnsins uggi

Á samtyktu figgjarlógini fyri 1989, er játtanin til rentustudning til samansparing til sethúsa- og íbúðabygging sett til 1 mió. kr.

Í fleiri ár hevur henda játtan verið 300.000 kr. Hetta komst av at bara heilt fá hava gjørt nýtslu av hesum móguleika fyri samansparing. Men nú tykist, sum at vend er komin í, og undir viðgerðini í figgjarnevndini, vistu umboð Javnaðarflokksins á, at í 1987 var nýtslan millum 7 og 800.000 kr. Hesi mæltu til, at játtanin á figgjarlógini varð sett upp í 1 mió. kr. Hesum tók meirilutin undir við.

FYRI páskir ger Dagblaðið miklan háva burtur úr. Nú fáa vit uppsparing við

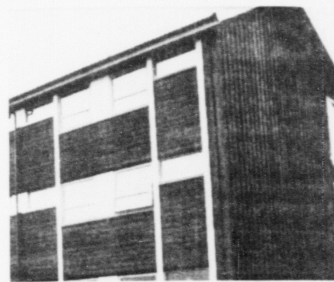
skattafrádrátti. Nú er játtanin á figgjarlógini til rentustudning til sethúsa- og íbúðabygging hækkað úr 300.000 kr. upp í 1 mió. kr. Og nú heitir meirilutin í figgjarnevndini á fyrisingina og peningastovrnarar um at gera serliga tey ungu meira var við fyrimunirnar við hesi uppsparingarskipan. Hetta eru alt læntar fjáðrar.

UPPRUNALIGA lógin um rentustudning kom í 1978. Tá var rentustudningurin 1%. Hægsta árliga innskotið var 10.000 kr. Hægsta samlaða innskotið var 50.000 kr. Og peningurin kundi bert nýtast til sethúsabygging. Nærum ongin gjørdi nýtslu av hesi uppsparingarskipan. Í andstöðu (valskeiðið 1980-84) legði Javnaðarflokkurin fram uppskot um at broyta lógina og varð hetta samtykt. Rentustudningurin varð tá

hækkaður úr 1 upp í 2%. Árliga innskotið varð hækkað úr 10 upp í 20.000 kr. Samlaða innskotið varð hækkað úr 50 upp í 100.000 kr.

EIN sera týðandi broyting ta ferðina, var, at uppsparingin nú eisini kundi nýtast til keyp av byggilendi, til keyp av sethúsum ella íbúð og ikki bara til sethúsabygging. Men hetta var ikki nóg mikið. Í undanfarna landsstýri umsat Javnaðarflokkurin íbúðamál. Og tá vórðu aftur broytingar gjørdar í lógini um rentustudning. Hesa ferð varð rentustudningurin hækkaður úr 2 upp í 3%. Hægsta árliga innskotið varð hækkað úr 20 upp í 30.000 kr. Og samlaða innskotið varð hækkað úr 100 upp í 300.000 kr.

HETTA hendi í tingsetuni 1985. Og nú kom gongd á. Í 1987 gjørdi so mong nýtslu

av hesi uppsparingarskipan, at rentustudningurin úr landskassanum var millum 7 og 800.000 kr. Og tí er játtanin fyri 1989 hækkað upp í 1 mió. kr. Hetta er ein lógarbundin útreiðsla. Um meirilutin í figgjarnevndini setti 0 kr. á figgjarlógina fyri 1989, so vildu tey, ið spara upp eftir hesi skipan, kortini fingið sin rentustudning.

SO einfalt er tað. Sostatt er lítið hjá Dagblaðnum at reypa av í hesum máli. Men ein kemur at hugsa um orðtakið: lítil er barnsins uggi.

Familjuvinarligur politikkur

politisk viðmerking

— Er tað so, at tað er vilji hjá politikarum at fremja barna- og familjuvinarligan politikk her í Føroyum, er nógva at fara í holt við, skrivur Marita Petersen, lögtingskvinna, í politisku viðmerkingini í dag.

Millum tey mál, sum lögtingið viðgjørdi fyri páskir var eitt uppskot frá Sambandsflokkinum, um at áleggja landsstýrinum at leggja uppskot um broyting í skattalógini fyri lögtingið, sum fórir við sær, at heimaarbeiðandi hjúnafelagi verður skattaður av helminginum av inntøkuni upp til eina vanliga ársløn fyri ófaklærdan.

Uppskotið fall á tingi, men eg vil to gera nakrar viðmerkingar til málið.

Hvørki í uppskotinum

ella í viðmerkingunum til uppskotið verður sagt nakað um, hvi hendan broytingin skuldi gerast í skattalógini.

Er tað fyri at stuðla familjuni, fyri at seta virði í krónuni og oyrum á arbeiði heima við hús, ella er tað fyri at spara pengar í skatti?

Um vit taka tað síðsta fyrst, so er spurningurin, hvør vildi spart skatt, og hvør skuldi galdið meira í skatti í staðin fyri tær mistu skattainntøurnar. Tað vildi helst enn eina-

ferð vist seg, at tey, sum eru ringast fyri figgjarliga, vildu fingið minst burturur.

Um ætlanin er at seta virði á arbeiðið heima við hús, so vildi henda skipanin fært við sær, at fólk finga ymiska løn fyri sama arbeiði. Ja, i nógva-um forum vildi tað strævnari arbeiðið verðið minni mett, tí har inntøkan er lítil, eru ikki ráð til allar teir hentleikar, sum tann stóra inntøkan hevur ráð til.

Men varð uppskotið frá

Sambandsflokkinum sett fram fyri at stuðla familjuni, so var ein rættur í tí — men tað er bert rætt, um tað eru børn í familjuni.

Hvussu hjún skipa seg við úti- og heimaarbeiði, tað gera tey sjálvi av. Um tey hava ráð og hug til, at annað er heima, er tað teirra egna avgerð. Eingin skal blanda seg í tað, og tey skulu heldur ikki blanda tað almenna uppi.

Men eru børn í familjuni, so er søgan ein onnur. Her hava vit skyldu at

stuðla, tí tað er dyrt og trupult at hava børn. Okkara samfelag er ikki serliga barnavinarligt, og lítið verður hugsað um børn og foreldur, tá avgerðirnar verða tiknar.

Vit siggja tað í tí útbygging, sum fer fram í samfelagnum: tá vegir verða gjørdir, tá vit skipa fyri ferðsluni, og tá vit prioritera peninganytsluna hjá landi og kommunum.

At geva mammum nakrar krónur fyri at verða heima, sum gjørt varð fyri góðum ári síðani, loysir ikki trupulleikarnar hjá barnafamiljum. Her skal nógva meira til.

Hetta uppskotið til broytingar í skattalógini vildi heldur ikki hjálpt nógva. Um nakað skal gerast yvir skattalógina, so hevði verið rættari at hækka barnafrádráttin. Men tað er ikki nóg mikið.

Nei, fyri at tryggja børnum ein góðan og tryggan uppvøkstur má annað og meira til. Er tað so, at tað er vilji hjá politikarum at fremja barna- og familjuvinarligan politikk her í Føroyum, er nógva at fara í holt við: byggja oðrvár íbúðir, byggja nóg mikið av barnagørdum, hava góðar skular, gera trygg um-

hvørvi, gera góðar arbeiðsumstøður hjá foreldrum, bæta um ferðslutrygdina og mangt annað.

Tað er ein slíkan politikk vit eiga at reka um vit veruliga vilja geva eitt gott samfelag fyri børn, foreldur, ja, fyri allar borgarar í samfelagnum.

Marita Petersen

**HITI - VATN
SANITET**

Ring **17693**
ella **87693**

Ragnar Jacobsen
Telefon 17693
Fartelefon 87693
Dj. í Geilsgøtu 31
Tórshavn